

נא לא להוציא מביהכ"נ עד יום ב'
ואם בדעת הגבאים לגונוזו במוצ"ש,
ניתן לקחת במוצ"ש.

דבררי היהימם

דרשות ומאמרים
מלאים וגדושים בדבקות ואהבת ה'
מלווים בסיפורים מלהיבי הנפש
על סדר

בראשית

◆ תכלית הבריאה כדי שישראל יעסקו בתורה ◆

נכתב בעזרת החונן לאדם דעת
על ידי
יוסף חיים ב"ר דניאל זצ"ל אליהו

לעילוי נשמת
ה"ה ציון בן ר' שמואל ורבקה ז"ל
נלב"ע ב' חשוון תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

כל הזכויות שמורות

למחבר

לפרטים

054-8428679

לקבלת החוברת ניתן לשלוח
בקשה לכתובת המייל:

D0548428679@gmail.com

וכן ניתן להוריד דרך אתר דרשו
תחת השם "גליון דברי חיים"

בראשית

תכלית הבריאה כרי שישראל יעסקו בתורה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: (בראשית א א)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא – אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשוהו רבותינו ז"ל בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו, כמ"ש: "יִי קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלּוֹ מֵאֶז" (משלי ח כב) ובשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתו כמ"ש: "קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיְי רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ" (ירמיה ב ג) (רש"י).

והביא על כך רמז בבעל הטורים 'בראשית' ר"ת בראשונה ראה אלהים שיקבלו ישראל תורתו. (מדרש מי השילוח):

ולכאורה יש להבין הרי התורה באה לכתוב כאן את סדר מעשה בראשית וא"כ לשם מה נזכר ענין זה כאן, והרי התורה מלאה בתורה ובמצוות וביעוד של העולם ומאי שייך זה לכאן?

אלא הביאור הוא שאת זה גופא באה התורה להפקיע, שלא יבוא הקורא בתורה ללמוד סדר מעשה בראשית ואת צורת העולם ואח"כ ילמד ג"כ שבתוך עולם זה יש את עם ישראל שקיבלו את התורה ומקיימים מצוותיה, שאז מצורת הדברים יובן שהעולם הוא מציאות לעצמו, ושחוקן מענין מציאות העולם יש עוד ענין שבתוך מציאות זו קיימת מציאות של תורה ועם ישראל שקבלוה...

לזה באה התורה ופתחה הכל בבראשית, בשביל התורה שנקראת ראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית, לומר שיש מציאות של תורה ומציאות של עם ישראל שמקבלים תורה, ובשביל מציאות זו הקב"ה יצר עולם.

והנפק"מ בזה שעכשיו כשנבא ללמוד את סדר מעשה בראשית נבין שאין אנו לומדים את סדר בריאת העולם, אלא את סדר בריאת עולם שנצרך בשביל ראשית, והיינו שכל פרט במעשה בראשית שאנו מוצאים שנברא, אם הוא קיים בבריאה, זהו רק מחמת שבשביל הראשית, בשביל התורה וישראל הזקוקים לו, ואם לא היו זקוקים לו למטרה של הבריאה שהיא התורה וישראל, לא היה לו מקום בבריאה. (נהורא מעליא)

המאורע החשוב בהסטוריה יותר מבריאת העולם

איתא במדרש אותיות דרבי עקיבא: אמר רבי עקיבא: אלו כ"ב אותיות שבהן נתנה תורה לשבטי ישראל, והן חקוקין בעט שלהבת על כתר נורא ואיום של הקב"ה, ובשעה שבקש הקדוש ברוך הוא לבראות העולם, מיד ירדו כולם ועמדו לפני הקב"ה, זה אומר לפניו, בי תברא את העולם, וזה אומר לפניו, בי תברא את העולם.

בתחלה נכנסה תי"ו לפני הקב"ה ואמרה לפניו: רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי אתה נותן תורה לישראל ע"י משה, שכך כתיב "תורה צוה לנו משה וגו'" (דברים לג ד) השיב הקב"ה ואמר לה לאו. אמרה לו למה? א"ל מפני שאני עתיד לעשות כך רושם על מצחות האנשים הנאנחים והנאנקים אות תי"ו כדי לאבדם מן העולם לעתיד לבוא, שנאמר: "ויאמר יי' אליו עבר בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תו על מצחות האנשים הנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה" (יחזקאל ט ד).

וכיון ששמעה תי"ו הדבר הזה מפי הקב"ה מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אחר כך נכנסה שי"ן, אמרה לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי נקרא שמך המפורש, שנאמר: "זה שמי לעלם" (שמות ג

טו) ועוד שאני תחלת השם ש-ד-י, השיב הקב"ה ואמר לה לאו. אמרה לו למה? א"ל מפני ששוא ושקר שניהם נקראו בכך, ושקר אין לו רגלים אף את אין לך רגלים, אות שאין לו רגלים איך אברא בו את העולם? מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס רי"ש ואמרה לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את העולם שאני בתחלת שמך הנקרא רחום. השיב הקב"ה ואמר לה לאו, אמרה לו למה? א"ל מפני שבך עתיד ישראל להשתעבד לעבודה זרה שנאמר: "נִתְּנָה רֵאשׁ וְנִשְׁוֹבָה מִצְרַיִם" (במדבר יד ד). ומנין שנקרא עבודה זרה "ראש" שנאמר: "הוא צִלְמָא רֵאשָׁה דִּי דְהַב" (דניאל ב לב), ועוד, רי"ש, רע ותחלת רשע, מיד יצאה מלפני הקב"ה בפחי נפש.

אח"כ נכנס קו"ף ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי קוראין לפניך לעתיד לבא קדושה משולשת, שנאמר: "וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ" וגו' (ישעיה ו' ג), השיב הקב"ה וא"ל לאו. אמרה לו למה? א"ל מפני שבך עתידין קללות לבא בעולם בבני דור המבול, שנאמר: "קל הוא על פני מים תִּקְלָל חֲלֻקְתָּם בְּאָרֶץ לֹא יִפְנֶה דֶרֶךְ פְּרָמִים" (איוב כ"ד י"ח). מיד יצתה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס צדי"ק ואמרה, רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי נאמר לעתיד בכל יום צדקתך שנאמר: "צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל" וגו' (תהלים לו ז), צְדִיק אֶתָּה יי' וַיֵּשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: (תהלים קיט קלו), "פי צדיק יי' צְדָקוֹת אָהֵב" (תהלים י"א ז), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתידין לבוא צרות רבות לישראל שנאמר: "אֲשֶׁר הִרְאִיתִנִּי צָרוֹת רַבּוֹת וְרַעוֹת" וגו' (תהלים ע"א כ), וכו' וכיון ששמע צדי"ק הדבר הזה, מיד יצאה בפחי נפש.

אחר כך נכנס פ"ה ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שאני תחלת שמך הנקרא פודה. השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתידין ישראל לפרע עצמן לעבודה זרה שנאמר: "וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי פָרַע אֶהְרֶן לְשִׁמְצָה בְּקַמִּיהֶם" (שמות לב כה) ואין שמצה אלא עבודה זרה, מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס עי"ן ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי כתוב: "עֵינֵי יי' הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ" (זכריה ד י) ואתה עיניך

בכל העולם וכו' השיב הקדוש ברוך הוא וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתידין מנאפין לשמור את הנשף לעבור עבירה בה בסתר שנאמר: וְעֵין נֶאֱפָה שְׁמֶרָה נִשְׁפָּה לְאֹמֶר לֹא תִשׁוּרְנֵי עֵין וְסִתֵּר פָּנִים יָשִׁים: (איוב כ"ד טו), ואני עתיד לעשות בך דין שנאמר: "וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה" וגו' (איוב י"א כ), מיד יצאה מלפני הקב"ה בפחי נפש.

אח"כ נכנס סמ"ך ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי נקראת סומך נופלים שנאמר: "סוּמְךָ יִי לְכָל הַנְּפֹלִים" וגו' (תהלים קמ"ה יד), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתידין אויבים לשום את עירי לעיים שנאמר: שְׁמוּ אֶת יְרוּשָׁלַם לְעַיִים: (תהלים ע"ט א), מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס נו"ן ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי אתה נותן נשמה לבריאות לעתיד ונקראת נר שנאמר: "נֵר יִי נִשְׁמַת אָדָם" וגו' (משלי כ' כז), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך אני עתיד לכבות נרותיהן של רשעים לעתיד לבא שנאמר: נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ" וגו' (איוב כ"א יז), וכו' מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס מ"ם ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שתחלת שמך בי נקרא מלך, השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, אמר לה מפני שבך עתיד לבא יום מהומה שנאמר: "כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוּכָה לְאֲדֹנָי" וגו' (ישעיה כ"ב ה) מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס למ"ד ואמרה לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי עולמך שבי אתה עתיד לתת לישראל את לוחות הברית, וללמדן עשרת הדברות, שנאמר: "וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הַמָּה" וגו' (שמות לב טז), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה? א"ל מפני שבך עתידין להשתבר תחת ההר ולפרוח הדברים מהם, שנאמר: "וְאֶתְּפֹשׂ בְּשָׁנֵי הַלַּחַת וְאֶשְׁלַכְּם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי וְאֶשְׁבַּרְם לְעֵינֵיכֶם" (דברים ט יז), מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס כ"ף, ובאותה שעה היה רעש גדול לפני הקב"ה כשירד כ"ף מעל כתר נורא של הקב"ה, נכנס ועמדה לפני כסא הכבוד, ונתרעש הכסא וגלגלי המרכבה אחזו רעדה, אמר להם הקב"ה כסא

הכבוד וגלגלי המרכבה מפני מה אתן מרעישין? השיבו ואמרו, מפני כ"ף שירד מעל ראשינו ונכנס ועמד לפניך, שכל כבודנו ויקרנו לא נקרא אלא בה, שנאמר: "כָּסָא כְּבוֹד מְרוֹם מְרָאוֹן" (ירמיה י"ז ב), וכו'.

מיד קרא לה הקב"ה לכ"ף וא"ל מה אתה מבקש, אמרה לפניו רבש"ע מבקש אני שתברא בי עולמך, שבי נקרא כסאך וכתרך וכבודך. כסאך מניין? שנאמר: "נִכּוֹן כְּסֵאָךָ מֵאֹז" (תהלים צ"ג), וכו'.

השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתיד אני להכות כפי אל כפי שנאמר: "וְגַם אָנֹכִי אֶכֶּה כְּפִי אֶל כְּפִי וְהִנְחִיתִי חֲמָתִי" (יחזקאל כ"א ב), ולא עוד אלא בך יכלו בדמעות עיניהם של ישראל שנאמר: "כָּלוּ בְּדַמְעוֹת עֵינָי" (איכה ב' י"א) ואני אברא בך עולמי? כיון ששמע כ"ף הדבר הזה מפי הגבורה, מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס יו"ד ועמדה לפני הקב"ה ואמרה, רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי נקראת "י-ה" שנאמר: "כִּי בָּיָה יי' צוֹר עוֹלָמִים" (ישעיה כ"ו ד), ולא עוד אלא שבי יודוך על כל מעשיך בכל יום כל באי עולם, שנאמר: "יִוְדוּךָ יי' כָּל מַעֲשֵׂיךָ" וגו' (תהלים קמ"ה י'), ולא עוד אלא שבי תחלת שמך נקרא יחיד.

א"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך אני עתיד לברא יצר הרע שהוא מטעה את הבריות שנאמר: "כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רָע מִנְעוּרָיו" כי יצר לב האדם רע מנעוריו (בראשית ח כ"א), מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס טי"ת ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי צפנת טובך לצדיקים להנחיל להם שנאמר: "מָה רַב טוֹבוֹךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לְיִרְאֵיךָ" וגו' (תהלים ל"א כ'), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך אני עתיד לקרא לעמי טמא, שנאמר: "כִּי אִישׁ טָמֵא שִׁפְתָּיִם אָנֹכִי וּבִתּוֹךְ עֵם טָמֵא שִׁפְתָּיִם אָנֹכִי יֵשֵׁב" (ישעיה ו' ה'), וכו' מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס חי"ת לפני הקב"ה ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי יאמרו חסדך ה' מלאה הארץ, שנאמר: "אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט

חֶסֶד יי' מְלֵאָה הָאָרֶץ" (תהלים ל"ג ה'), ובי נקראת חנון ה' שנאמר: "חֲנוּן וְרַחוּם יי'" (תהלים קמ"ה ח'). השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך אני עתיד לכתוב בעט של ברזל חטאת עמי שנאמר: "חֲטָאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בְּרִזָּל בְּצַפְרֹן שְׁמִיר חֲרוּשָׁה" וגו' (ירמיה י"ז א'). מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס זי"ן ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי נקרא זכרך לדור ודור, שנאמר: "זֶה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דֹּר" (שמות ג ט"ו), ולא עוד אלא שבי עתיד לעשות זכר לנפלאותיו, השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתיד לבוא זנות לעולם שנאמר: "כִּי זָנָה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרַי יי'" (הושע א' ב') ולא עוד אלא שבך עתידין ישראל לזנות לבנות מואב ויפול מהם כ"ד אלף שנאמר: "וַיַּחַל הָעַם לְזָנוֹת" וגו' (במדבר כ"ה א'), ואומר (שם פסוק ט) "וַיִּהְיוּ הַמַּתִּים בְּמַגְפָּה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף" והיאך אברא בך את העולם. מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס וי"ו לפני הקב"ה ואמר רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי אומרים לפניך בשבח "וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל" (תהלים כ"ב ד'), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שאני עתיד להכות בך את ישראל על אדות התאוה מכה רבה, שנאמר: "הַבָּשָׂר עוֹדְנָו בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרַם יִפְרֹת וְאַף יי' חָרָה בְּעַם וַיַּךְ יי' בְּעַם מִכָּה רַבָּה מְאֹד" (במדבר י"א ל"ג). מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס ה"א ואמרה רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי עתידין לקרות לפניך ולהודות גבורתך, שנאמר: "הוֹדוּ לַיי' קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ" וגו' (תהלים ק"ה א'), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתיד לבא לעולם יום הדין הגדול שהוא בוער כתנור, שנאמר: "כִּי הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בְּעַר פְּתַנּוֹר וְהָיוּ כָּל יְדֵים וְכָל עֵשֶׂה רִשְׁעָה קֵשׁ וְלָהֵט אֲתָם" וגו' (סוף מלאכי ג י"ט). מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס דל"ת ואמרה רצונך שתברא בי את עולמך שבי עתידין באי עולם לספר גדולתך לדורותם שנאמר: "דֹּר לְדֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדִּדוּ" (תהלים קמ"ה ד'), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך נדונין ישראל בין דם לדם בין דין לדין, שנאמר: "כִּי

יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבַר לְמִשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם בֵּין דֵּין לְדֵין" וגו' (דברים י"ז ח'). מיד יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס גימ"ל ואמרה לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך, שבי אמור גדולתך וגבורתך, שנאמר: "גְּדוֹל יי' וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלְתּוֹ אֵין חֶקֶר" (תהלים קמ"ה), השיב הקב"ה וא"ל לאו, א"ל למה, א"ל מפני שבך עתיד אני לשלם גמול לאיים ולאויבים שנאמר: "כְּעֵל גְּמֻלוֹת כְּעֵל יִשְׁלַם חַמָּה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו לְאֵיִם גְּמוּל יִשְׁלַם" (ישעיה נ"ט י"ח), וכיון ששמע גימ"ל הדבר הזה יצאה מלפניו בפחי נפש.

אח"כ נכנס בי"ת ואמרה לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את עולמך שבי משבחין לפניך באי עולם בכל יום, שנאמר: "בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן" (תהלים פ"ט נ"ג), ועתידין כל דורות העולם לומר לפניך, "בְּרוּךְ יי' אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ" (תהלים ע"ב י"ח), מיד קבל הקב"ה ממנו ואמר לו הן. א"ל ברוך הבא בשם ה', וברא בו את עולמו בבי"ת, שנאמר: "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ".

האל"ף כיון ששמע הדבר, וראה את הקב"ה מקבל הימנו וברא את העולם בבי"ת עמד לו לצד אחר ושתק, עד שקרא לו הקב"ה וא"ל אל"ף אל"ף מפני מה אתה שותק ואינך אומר כלום? השיב האל"ף ואמר רבש"ע אין בי כח לעמוד לפניך ולומר כלום. א"ל למה? א"ל מפני שכל האותיות הם נמנים במנין מרובה ואני במנין מועט, בי"ת בשנים גימ"ל בשלשה דל"ת בארבעה ה"א בחמשה ואני באחד.

השיב הקב"ה וא"ל, אל"ף אל תירא, שאתה ראש לכולן כמלך, אתה אחד ואני אחד ותורה אחת, ובך אני עתיד ליתנה לישראל עמי, שנקראו אחד במתנה ולהנחילה להן על הר סיני, שנאמר: "אֲנֹכִי יי' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים" (שמות כ ב).

בספר אזנים לתורה כותב רבי זלמן סורוצקין זצ"ל בהסטוריה של עם ישראל מאז בריאת העולם, היו שני מאורעות חשובים ביותר, אחד זה בריאת העולם, והשני הוא מתן תורה.

מי מהם יותר חשוב?

אומר הרב סורוצקין, הפשרה הזו שעשה הקב"ה בין האות אל"ף לאות בי"ת, מלמדת אותנו, שהמאורע האחרון 'מתן תורה' הוא הכי נכבד, מתן תורה הוא האל"ף, ובריאת העולם היא הבי"ת.

ומה שהבי"ת קדמה הפעם לאל"ף, מפני שתמיד האמצעים קודמים במעשה למטרה, לעומת זאת המטרה קודמת לאמצעים במחשבה, וחשיבות והתורה וקיום חוקיה ע"י ישראל היתה מטרת בריאת העולם, "כֹּה אָמַר יי' אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי" (ירמיה ל"ג כ"ה) ותנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית, אם מקבלים ישראל את התורה מוטב, ואם לאו יחזיר אותן לתהו ובהו. (שבת פ"ח.) ולפיכך קדמה התורה לבריאת העולם, והיא האל"ף – נגד בריאת העולם, כי אין לעולם זכות קיום, בלא התורה.

בריאת העולם בשביל התורה

איתא בגמרא (עבודה זרה ב.) דרש ר' חנינא בר פפא, ואיתימא ר' שמלאי: לעתיד לבא מביא הקדוש ברוך הוא ספר תורה ומניחו בחיקו, ואומר: למי שעסק בה יבא ויטול שכרו. מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים בערבוביא, שנאמר: כל הגוים נקבצו יחדו וגו', אמר להם הקדוש ברוך הוא: אל תכנסו לפני בערבוביא, אלא תכנס כל אומה ואומה וסופריה.

מיד נכנסה לפניו מלכות רומי תחלה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: במאי עסקתם? אומרים לפניו: רבוננו של עולם, הרבה שווקים תקנינו, הרבה מרחצאות עשינו, הרבה כסף וזהב הרבינו, וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה.

אמר להם הקדוש ברוך הוא: שוטים שבעולם, כל מה שעשיתם – לצורך עצמכם עשיתם, תקנתם שווקים להושיב בהן זונות, מרחצאות – לעדן בהן עצמכם, כסף וזהב שלי הוא, וכו' מיד יצאו בפחי נפש.

יצאת מלכות רומי, ונכנסה מלכות פרס אחריה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: במאי עסקתם? אומרים לפניו: רבוננו של עולם, הרבה גשרים גשרנו, הרבה כרכים כבשנו, הרבה מלחמות עשינו, וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה.

אמר להם הקדוש ברוך הוא: כל מה שעשיתם - לצורך עצמכם עשיתם, תקנתם גשרים ליטול מהם מכס, כרכים - לעשות בהם אנגריא, מלחמות אני עשיתי, שנאמר: ה' איש מלחמה, וכו' מיד יצאו מלפניו בפחי נפש.

שואל הרב מבריסק (הגרי"ז) הרי שם זה עולם האמת, עלמא דקשוט, והם יעמדו לפני הקב"ה בכבודו בעצמו שהכל גלוי לפניו, ואיך הם יעייזו לומר בכזה מצב שכל מה שהם עשו, שווקים, וגשרים ומרחצאות, ומלחמות, זה רק בשביל מטרה אחת - בשביל ישראל!!!

כל מה שמלכות רומי עשתה בעולם במשך השנים שהיא שולטת, רק מטרה אחת היתה להם בשביל ישראל שיעסקו בתורה ולא היתה להם שום מטרה אחרת? לומר שקר כזה לפני הקב"ה שהכל גלוי לפניו? והקב"ה אומר הרב, לא עונה להם שקרנים, הוא אומר להם שוטים שבעולם, וכי הם רק שוטים, הרי הם שקרנים?

וביאר הגרי"ז, דבאמת אין זה שקר כלל, וכפי שמדויק מדברי הגמ' שהקב"ה אומר להם שוטים שבעולם ולא אומר להם שקרנים, והיינו משום, שכשם שבתחילת הבריאה לא נברא העולם אלא בשביל ישראל שיעסקו בתורה, ואף בהמשך ישוב העולם, כל עשיתו ותכליתו הוא בשביל ישראל שיעסקו בתורה, ולא נעשה בעולם שוב דבר שאינו לתכלית זו.

הביאור בזה הוא, כל מה שאומות העולם עשו, שווקים, גשרים ומרחצאות וכדומה, עיקר תכלית עשייתם מאת הבורא, היתה לצורך ישראל שיעסקו בתורה, ואף שעכשיו אין אנו יודעים מאומה על תכלית הדבר, מכל מקום לעתיד לבוא, כשתגלה האמת, נראה את תכלית כל מעשה ומעשה שהכל היה בשביל ישראל שיעסקו בתורה.

וכמו ששנינו במסכת אבות (א ב) שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מְשִׁירֵי כְּנָסֶת הַגְּדוּלָּה. הוּא הָיָה אוֹמֵר, עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוֹת חֲסָדִים:

ומפרש רבינו יונה שבשביל דברים אלו נברא העולם.

וז"ל: ר"ל שבשביל דברים אלו נברא העולם, כי למטה הוא אומר על שלשה דברים העולם קיים, ואינם אלו שזוכר כאן, על כן צריכין אנו לפרש כי עומד שאמרו, ר"ל שנברא העולם בשבילם, מפני שהם רצון הקדוש ברוך הוא, ר"ל שנברא העולם בשביל בריותיו שעתידין להיות רצון לפניו, על ידי עשיית אלה הדברים.

ואלו השלשה הם עמוד גדול שבשבילם יגיעו לכל הדברים שאמרו חז"ל שהעולם עומד בשבילם:

על התורה – שנאמר בה "שָׁחַר טוֹב יִבְקֶשׁ רְצוֹן" (משלי י"א כ"ז) ואין טוב אלא תורה, ובשבילה נברא העולם, שנאמר: "כֹּה אָמַר יי' אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי" (ירמיה ל"ג כ"ה) וזהו שאמר שלמה ע"ה "יי' קָנְנִי רֵאשִׁית דְּרִכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלְיוֹ מֵאֲזוֹ" (משלי ח' כ"ב) אני נבראתי לפני כל העולם, ובעבורי נבראו כל הנבראים כדי לקיימני:

וכן אמרו חז"ל על הפסוק, "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי" (בראשית א ל"א) כתב רש"י הוסיף ה' בששי בגמר מעשה בראשית, לומר: שהתנה עמהם על מנת שיקבלו עליהם ישראל חמשה חומשי תורה.

דבר אחר: "יום הששי" כולם תלויים ועומדים עד יום הששי, הוא ששי בסיון המוכן למתן תורה. דתנאי התנה הקב"ה עם העולם אם מקבלים ישראל את התורה מוטב, ואם לאו הוא מחזיר את כל העולם כולו לתהו ובהו.

ובזמן מתן תורה העולם כולו עמד במבחן, אם ישראל ירצו לקבל את התורה הרי העולם ימשיך להתקיים, אך אם לא יקבלו את התורה העולם יחרב.

והנה כתוב בחז"ל (תענית כו:): על הפסוק: "צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךְךָ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אָמוֹ בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמִיחַת לְבוֹ" (שיר השירים ג יא) "בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ" זה מתן תורה כמ"ש רש"י ביום חתונתו זה סיני שהיו כחתנים.

אם כן מתן תורה הוא יום החתונה בין עם ישראל והתורה, התורה נקראת כלה, כמ"ש: "וַיִּתֵּן אֶל מֹשֶׁה כְּכֹלֹתוֹ לְדַבֵּר אֵתוֹ בְּהַר סִינַי שְׁנַי לַחַת הָעֵדוּת לַחַת אֲבָן כְּתָבִים בְּאֶצְבָּע אֱלֹהִים" (שמות ל"א י"ח) כתב רש"י: "כְּכֹלֹתוֹ" כתיב חסר, שנמסרה לו תורה במתנה ככלה לחתן.

וכך ביארו המפרשים, עיין רש"י את כל פרק אשת חיל, על התורה ה"ק.

העולם כולו, הוא מקום לחתן וכלה לדור בו, דהיינו העולם הוא מקום וכלי, לעם ישראל לעסוק בתורה, והכל נברא באופן שיוכל לשמש את עם ישראל לחיות עם התורה בצורה הטובה ביותר, בשביל זה נבראו כל הפרטים שבעולם, כי כל דבר באופן עקיף מביא תועלת, לישראל שיעסקו בתורה, אך אם עם ישראל לא היו מקבלים את התורה, לא היה צורך בכל העולם הגדול הזה.

וכמו שכתב הנפש החיים (שער ד פרק יג) שעל ידי עסק התורה הקדושה, נשלם כוונתו יתברך בבריאה, שהיה רק בשביל התורה שיעסקו בה ישראל, כמאמרם ז"ל "בראשית" בשביל התורה וכו' ובשביל ישראל וכו' ובשביל משה וכו' שהוא הסרסור בקבלת התורה עכ"ד.

משל למה הדבר דומה, לחתן וכלה, ידועים, בעלי שם, שהולכים להתחתן, והמחותנים מחפשים את האולם הגדול והמפואר ביותר שיוכל להכיל את כל המוזמנים.

ולצורך כך הוזמנו שפים מיוחדים להכין ולערוך כמוית של אוכל לכל הבאים לשמחה, והוכן תפאורה מיוחדת, ומלצרים, ותזמורות וכל מה שנצרך להרבות בשמחת חתן וכלה.

והנה נתאר לעצמינו אם ביום החתונה, החתן יאמר שהוא לא מתחתן, הרי מיד כל התכניות, כל האוכל, כל התזמורות, האנשים המוזמנים יתבטלו ברגע, אין שום תועלת בכל המסביב, אם אין חתן וכלה.

כך בדיוק היה, אילו לא היו ישראל רוצים לקבל את התורה, אז היה כל העולם בטל, כי אם אין חתן וכלה אין חתונה, אם עם ישראל

לא רוצים להתחתן עם התורה, אין כל תכלית לבריאת העולם והיה העולם חוזר לתוהו ובואו.

וכמ"ש רבי חיים מוואלוז'ין זצ"ל בספרו "נפש החיים" (עמ' רכ"ז) שדבר פשוט הוא שאם רגע אחד יתבטל העולם מלימוד התורה יתבטל כל הקיום שלו.

וז"ל: והאמת בלי שום ספק כלל, שאם היה העולם כולו מקצה עד קצהו פנוי ח"ו אף רגע אחד ממש מעסק והתבוננות שלנו בתורה, כרגע היו נחרבים כל העולמות, עליונים ותחתונים, והיו לאפס ותוהו חס ושלום...

והנה זה פשוט שגם כל קיום העולם, היום, הוא רק במטרה לשמש את לומדי התורה, ואין שום מטרה זולת זה, ואם תתבטל המטרה חלילה של לימוד התורה, א"כ מיד יתבטל כל קיום העולם.

נמצא שכשאנו יושבים ועוסקים בתורה, אנו מחיים את כל העולם, ומה שהעולם הגדול פעיל בכל המרחק ע"י מליוני בני אדם, מכונות ותעשיות, הכל הכל בשביל היהודי שיושב לו ועמל בתורה.

וכדברים הללו כתב רבינו בחיי בספר חובת הלבבות (שער הבחינה פרק ד) כבר נאמר, כי מדרגת הטבע מן התורה, כמדרגת העבד מאדוניו, כי כוחות הטבע, הם נוהגים בהנהגת העולם, כפי שיאות לתורה עכ"ל.

פירוש הדברים: שהתורה היא כמו מלך, וכל מה שהטביע הקב"ה בטבע, זה כמו עבד המלך, והקב"ה גזר שהטבע לא יפעל מאומה מבלי לקבל צו מהמלך שהיא התורה, נמצא שאם אין תורה, ממילא אין מי שיגרום לטבע לפעול.

כמו שאם ח"ו לא יהיה חמצן בעולם, אפילו זמן מועט, לא יוכל העולם להתקיים, כמו כן ברוחניות, אם לא יהיה בעולם לימוד תורה ברצף, לא יוכל העולם להתקיים.

וידועים הם דברי הרמב"ם בהקדמתו לפירוש המשניות, שהקשה על דברי הגמרא (ברכות ח.) "אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ד'

אמות של הלכה בלבד" והשאלה היא, וכי רק זה יש בעולם? רק ד' אמות של הלכה בלבד, חוץ מזה אין כלום, חוץ מהבתי מדרשות אין כלום בעולם?

מבאר הרמב"ם את הענין הזה ואומר: שהקדמונים חקרו והגיעו למסקנה שכל דבר שנמצא בעולם הוא נברא לתכלית, ומה היא התכלית של כל הבריאה?

אומר הרמב"ם: התכלית של כל הבריאה היא האדם השלם, ומיהו האדם השלם? זה הוא האדם הלומד תורה, זו היא התכלית של כל הבריאה כולה, מטרת כל בריאת העולם, היא אך ורק למטרה אחת, לצורך האדם הזה שלומד תורה.

ואם תאמר אומר הרמב"ם, הרי אנו רואים להיפך, שאלו שהעולם נברא בשבילם, לומדי התורה הם מועטים, ואילו המון העם הסכלים השוטים שהעולם לא נברא בשבילם, הם רוב העולם?

אומר הרמב"ם שיש לזה שתי סיבות.

האחת, שהם נבראו להיותם משמשים לאחד ההוא שלומד תורה ומאריך הרמב"ם לבאר, כי אילו היו נבראים רק העמלי תורה, הם היו צריכים לטרוח בהכנת האוכל שלהם, בהכנת הלבוש, והיו צריכים ללמוד הרבה מלאכות כדי להתקיים העולם הזה, מלאכת האפיה הבישול, הזריעה וכו' מלאכת הטויה הניפוץ האריגה וכו' וגם אם יחיו כחיי מתושלח, לא יספיק להם ללמוד את כל המלאכות הנצרכים לו להתקיים בעולם, ומתי היה מוצא לו זמן ללמוד תורה?

לכן ברא הקב"ה את רוב אנשי העולם, אלו שאר בני אדם, שהם ילמדו את המלאכות הנ"ל לתקן אלו המעשים הצריכים אליהם, הם ילמדו כיצד לחרוש ולזרוע ואיך לעשות בגדים, כדי שימצא החכם צרכו מזומן, ואז יבוא אותו אדם העמל בתורה, ובכמה פרוטות יקנה את כל מה שנצרך לו כדי להמשיך ולעסוק בתורה.

בספר לקח טוב מביא לדוגמא, נתבונן ונראה כמה בני אדם מעורבים בהכנת כוס תה?

מגדלים את עלי התה במטעים בדרום אמריקה, לצורך הגידול יש לגייס גדודי בני אדם כדי לעבד את האדמה, לטעת, ולטפל בגידולים, אחר כך צריכים לקצור לארוז להעמיס את הסחורה על משאיות ולהובילה אל הנמל, משם לשווק את הסחורה באניות ברחבי העולם.

בכל מקום נבנים מחסנים לאיחסון הסחורה, בבתי אריזה היא ממויינת ונארזת, וחברות מיוחדות דואגות לפירסום ולשיווק, עד ששקית התה הקטנה מגיעה אל ביתנו.

כדי להכין את התה לשתייה דרושה לנו כוס. יצירת הזכוכית היא אומנות בפני עצמה, יש לחצוב חול מיוחד, ולהסיק אותו בתנורים מיוחדים, אחר כך יוצקים את הזכוכית, ושוב מתחיל תהליך של אריזה הובלה שיווק וכו'.

את הכוס יש למלא במים חמים, ואת המים צריכים לחמם, לצורך החימום יש צורך במערכת של גז או חשמל, ולטיפול במערכת זו שוב יש צורך בהמוני בני אדם.

כאשר הוטבלה שקית התה סוף סוף במים רותחים, יש להמתיק את המשקה, ואנו חוזרים לשדה, נוטעים קני סוכר, ומעבדים אותם בבתי חרושת, אורזים מובילים ומשווקים.

שקית הסוכר הגיעה הביתה, וכדי להכניס סוכר לכוס ולבחוש זקוקים אנו לכפית, הכפית עשויה ממתכת, אשר ראשית יצירתה היא במחצבים, ומשם לתנורים עד גמר תהליך יצירתה.

אחר כך כנ"ל אריזה הובלה שיווק פירסום וכו' עתה סוף סוף יכולים אנו לבחוש את הסוכר לברך שהכל ולשתות בהנאה את התה.

הנה נגענו כאן בפרט קטן מאד, מתוך המגוון העצום של צרכינו היום יומיים, רבבות בני אדם מועסקים בהכנות הדרושות להכנת כוס תה לאדם, וכל זה בלי למנות את המליונים המועסקים ביצירת כלי העבודה שלהם נזקקו אותם רבבות, וכן את ההמונים הנוספים שבנו את בתי החרושת, ואת האניות ואת המשאיות, ועוד... ועוד...

נחשוב עתה מה היה קורה, אילו נדרשנו לדאוג לעצמנו בכל צרכינו ההכרחיים, הרי לא היה נותר לנו זמן ללימוד תורה ולקיום מצוות.

לאור זה מובן כיצד יתכן שהעולם נברא בשביל ישראל, בה בשעה שאנו מהוים חלק כה זעיר בין יושבי תבל.

תפקיד האומות הוא לדאוג לכל צרכינו כדי שאנו נוכל למלא את תפקידינו הנעלים בעבודת ה'.

קשה להסתגל לרעיון הזה המייחד את ישראל באופן כה בולט מכל שאר העמים, אך עלינו לדעת זאת ולהחזיר השקפה זו ללב ולמח.

רעיון זה מסביר לנו תופעה מוזרה ולא מובנת לכאורה העובדה שישראל מהוים נושא שמדברים עליו בכל העולם, לפרסום ענינים שונים הקשורים לנו יש הד רחב בעולם כולו בלי שום יחס למספר היהודים בעולם ולשטח הארץ שהם יושבים עליה, אין זאת אלא משום שהעולם נברא בשביל ישראל, ועם ישראל הוא העיקר, ושאר העמים טפלים.

ואומר הרמב"ם הנה אנו רואים יש איש עשיר גדול, שוטה וכסיל והוא לא מתייגע בעולם, כי יש לו עבדים ומשרתים שמשמשים אותו, ואם כן מה טעם נברא הוא בעולם?

אומר הרמב"ם גם האיש הזה כל המטרה שנברא בעולם הוא לצורך לומדי התורה, שאע"פ שהוא נח ברוב ממונו או רכושו, יצווה לעבדיו לבנות ארמון כליל יופי, ולנטוע כרם חשוב כמו שיעשו המלכים וכל הדומה להם, ואפשר שיהיה הארמון ההוא מזומן לאיש חסיד יבוא באחרית הימים, ויחסה יום אחד בצל הקירות ההם.

או ייקחו מן הכרם ההוא כוס יין יום אחד לעשות ממנו תרופה לנשיכת נחש, וימלט בו מן המוות אותו העמל בתורה אשר נשכו הנחש וכו'.

דהיינו אומר הרמב"ם שאדם יכול לבנות ארמון גדול ויפה, במשך כמה שנים, והוא משקיע בו את כל כוחו והונו, ויתכן שהוא אפילו לא

יזכה להיות בחנוכת בית של הארמון היפה הזה, והכל בשביל שפעם אחת ביום מן הימים, יבוא לשם איש חסיד וינוח בצל של הכותל, וזה היה כל תכלית הבניין.

כיום רואים זאת, אדם בונה וילה, משקיע את הנשמה שלו בזה, לוקח קבלן טוב לבנות לו את הוילה מחומרים הכי טובים, בלוקים רעפים סורגים חשמל מיוזג, מתרוצץ לחפש מטבח יפה והולך כמה פעמים לחפש קרמיקה אמבטיה, וכו' שתתאים בדיוק, ארונות, ולאחר כמה שנים הוא כבר מרגיש שכבר נמאס לו מהדירה, והוא צריך לעבור למקום אחר, ומוכר את דירתו לאברך שיש לו משפחה ברוכת ילדים, שמקבל את הכל על מוכן מבלי להתרוצץ.

ומהרמב"ם רואים יותר מכך, שכל בניית הארמון שלפעמים זו השקעה של מליארדים, בשביל שפעם אחת יעבור אברך כולל ליד אחד מקירות הבנין, וישב שם לנוח בצל הכותל...

ואומר הרמב"ם ומה טוב אמר האומר, 'לולי המשתגעים נשאר העולם חרב'

או אומר הרמב"ם, אדם נוטע כרם, בשביל שפעם אחת יהיה איש חסיד שנשכו נחש, ויצטרך לקחת ענבים מהכרם, כדי לעשות משקה כדי להתרפאות מהנשיכה.

כל חברות התרופות שקמו, וכל המדענים שיושבים וחוקרים איזו תרופה תעזור למחלה פלונית ומחלה אלמונית, מליארדי דולרים השקיעו בפיתוח התרופה, ועשו נסיונות בבעלי חיים ובאלפי אנשים, והכל בשביל דבר אחד, שאותו אברך כולל שקם בבוקר עם כאבי ראש וקשה ללמוד, יוכל לקחת כדור וללכת לכולל...

וסיבה שניה אומר הרמב"ם, שהקב"ה ברא את כל המון העם הסכלים והשוטים, שהעולם לא יהיה שומם, ולעשות חברה לצדיקים ולהסיר שממון נפשות החסידים וכו' וזה ענין פירשו חכמים ג"כ ואמרו: על הפסוק "סוֹף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֵת מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" (קהלת י"ב י"ג) אמרו חז"ל (ברכות ו:): מה הביאור "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם"? כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה, מבאר הרמב"ם, פירוש, להסיר עדרו ושממון יחידותו. שלא יהיה

לו משעמם, אדם צריך להיות בחברת בני אדם, וכל העולם כולו נברא לצוות לזה.

רואים מהרמב"ם שכל מה שנעשה בעולם מבריאת העולם ועד עצם היום הזה, הכל בשביל ישראל שעוסקים בתורה, ולמרות שרוב העולם אינם שייכים לסוג הזה של האדם השלם שעוסק בתורה, יש לכך שתי סיבות. א' כדי שיכינו לו את כל מה שהוא צריך, שלא יטרח כדי שיהיה פנוי ללמוד תורה. ב' שיהיה בחברת בני אדם.

וכן אמרו (ברכות נח.) בן זומא ראה אוכלוסא על גב מעלה בהר הבית, אמר: ברוך חכם הרזים, וברוך שברא כל אלו לשמשני.

הוא היה אומר: כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא פת לאכול: חרש, זרע, וקצר, ועמר, ודש, וזרה, וברר, וטחן, והרקיד, ולש, ואפה, ואחר כך אכל, ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנין לפני. וכמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא בגד ללבוש: גזו ולבן ונפץ וטוה וארג, ואחר כך מצא בגד ללבוש, ואני משכים ומוצא כל אלה מתוקנים לפני. כל אומות שוקדות ובאות לפתח ביתי, ואני משכים ומוצא כל אלו לפני. עכ"ל.

ומכל מקום אומר הרמב"ם שהתועלת הזו השניה לצוות לזה, היא פחותה מהתועלת הראשונה.

ואומר הרמב"ם על בן זומא, כי היה עליו השלום יחיד בדורו, והכל נברא לשמשו, זה הטעם הראשון של הרמב"ם, שכל הבריאה כולה אין לה שום תכלית אחרת רק לשמש לאדם השלם.

אם כן אומר הרב מבריסק, לעתיד לבוא יתברר אצל כל אומות העולם, אלו שפיתחו כלי תחבורה, מכוניות, אוטובוסים, רכבות, מטוסים, אופנים חשמליות, אלו שפיתחו עטים ומחברות לכתיבה, מחשבים ומדפסות, מזגנים, תאורה, וכו' הכל הכל נעשה אך ורק לצורך לומדי התורה.

אמר רבי יעקב גלינסקי זצ"ל תתארו לכם שיש מטוסים בעולם, תעשיה שלמה של מטוסים, וכמה אלפים ורבבות אנשים עובדים במטוסים, ובשביל מה כל המטוסים האלה?

אומר הרמב"ם בשביל משמשי התורה, הוא אמר, תתארו לעצמכם שרבי אהרן קוטלר שהוא ראש ישיבה בליקווד, וראש ישיבה בעץ חיים בירושלים, והוא גם מנהל את החינוך העצמאי, יצטרך להגיע מליקווד לירושלים בספינת מפרש?

הוא יסע שלשה חודשים הלוך, שלושה חודשים חזור, והוא יהיה בקושי בר בי רב דחד יומא, ואיך הוא ינהל כך, גם את ישיבת ליקווד, וגם את ישיבת עץ חיים, ובנוסף גם את החינוך העצמאי?

לכן עשה הקב"ה שיש מטוס שהוא מתיישב עליו וטס, וכך הוא יכול בבוקר להגיד שיעור בעץ חיים, ואחר הצהרים הוא כבר אומר שיעור בליקווד, והוא גם מנהל את החינוך העצמאי, נמצא שכל התעשייה של המטוסים זה בשביל זה לומדי התורה.

מסופר שאחד התלמידים שאל את רבי חיים, אם כך שהכוונה הפנימית בכל מה שנעשה בעולם זה כדי שלומדי התורה יהנו מזה, מדוע הדרך לישיבת וולאז'ין שהיתה פאר הישיבות ברוסיה, מלאה ביצות, ואף פעם לא עלה בדעתו של שום שר תחבורה ברוסיה שצריכים לסלול לשם כביש להקל על לומדי התורה, בכל מקום יש כבישים ורק באזורים של בני התורה יכול להיות ביצות?

אמר רבי חיים שזה עצמו גם כן החזקת תורה, כי בשביל לזכות ללמוד בישיבת וולאז'ין פאר הישיבות, כל אחד מוכן לעשות את כל המאמצים גם לנסוע בביצות, אבל יכול לקרות שאחרי שהוא כבר הגיע לישיבה, והתיישב ללמוד, אחרי זמן מסוים פתאום ביום חמישי אחד אחר הצהרים, הוא מתחיל לחשוב אולי לנסוע לשבת הביתה, כך זה מתחיל, ובזה נגמר הזמן, ואם היה כביש סלול, הוא לא היה חושב הרבה, הוא היה תופס את המזודה ונוסע.

אבל עכשיו שיש דרך של ביצות, הוא מתחיל לחשוב לעצמו הרי בשביל לנסוע הביתה צריך לעבור את כל הביצות האלה ואחרי זה לחזור בחזרה, כבר עדיף להשאר והוא מחליט להשאר.

יוצא שבשביל לבוא לישיבה הוא בא למרות הכל כי לזכות ללמוד בוולאזין זה דבר גדול, אבל לנסוע הוא חושב פעמיים ממילא טוב מאד שיש ביצות.

מסופר על הרב מבריסק הגרי"ז זצ"ל שבשנותיו האחרונות סבל מאסטמא, והיה נוסע לצורכי רפואה כל שנה מירושלים לשוויץ, לפעמים נסע בחודש אב לפעמים באלול.

ופעם אחת כשהיה בהרים בשוויץ, ושם בהרים יש איזה בנין מפואר, שעל הבנין הזה עמלו שנים לבנות אותו.

ושם הוא אמר לאחד שהלך איתו אימרה של הבית הלוי, אחרי שהוא גמר להגיד את דברי הבית הלוי הוא אמר, כל מה שהשקיעו בבנין, כל מסמר ומסמר שדפקו כאן, זהו רק בשביל זה שיבואו כאן פעם, ויגידו ווארט של הבית הלוי...

הכל טובב סביב לומדי התורה

אומרת המשנה בפסחים (א א) "אור לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, בּוֹדְקִין אֶת הַחֶמֶץ לְאוֹר הַיָּר. כָּל מְקוֹם שֶׁאֵין מְכַנְיִסִין בוֹ חֶמֶץ אֵין צָרִיךְ בְּדִיקָה. וְלָמָּה אָמְרוּ שְׁתֵּי שׁוֹרֹת בְּמִרְתֶּף, מְקוֹם שֶׁמְכַנְיִסִין בוֹ חֶמֶץ.

והגמרא מסבירה, שהיו להם מרתפים של יין, ובסעודות שהיו עושים, היו דרכם לשתות יין, והשמש שהוא אחראי שלא יחסר יין לשתית המסובים, כשרואה באמצע הסעודה שנגמר היין, הולך למרתף להביא יין, ולפעמים הוא הולך למרתף כשיש לו פת בידו, ואוכל תוך כדי שהוא מחזיק את הפת בידו.

ולפעמים הוא גם משאיר שם את הלחם או פירורים שהתפוררו מהלחם ונשארים שם, לכן המקום הזה נקרא מקום שמכניסים בו חמץ, כיון שבלא מתכוין מכניסים שם חמץ, ולכן צריכים לעשות שם בדיקת חמץ באור לארבעה עשר, כיון שיתכן שביקרו שם באמצע הסעודה.

ואומרת הגמרא, כל זה רק במרתף של יין שנכנסים לשם בתוך הסעודה, אבל אומרת הגמרא באוצרות של יין ושמן, שהם מחסנים של

יין שלא מיועדים שיכנסו אליהם באמצע הסעודה, לבוא לשם ולהוציא יין כדי לשתות, באלו הדין הוא שלא צריך לבדוק את החמץ.

אבל אומרת הגמרא (פסחים ת.) תני רבי חייא, עשו אוצרות שכר בבבל, כאוצרות יין בארץ ישראל.

ביאור הדברים הוא: המשקה ששותים בבבל בסעודות, זה לא יין אלא שכר, וכמו שבארץ ישראל יש מרתפים של יין שבאמצע הסעודה השמש הולך עם הפת ביד למרתף הזה של היין, כך בבבל יש מרתפים של שכר, שעשוי מתמרים, וגם לשם למרתפי השכר שבבבל, בא השמש באמצע הסעודה והולך למרתף כדי להביא שכר, ולפעמים הוא משאיר שם את הפת ולכן צריך לבדוק שם חמץ.

מדוע בבבל שותים שכר? התשובה היא בגלל שמדינת בבל יש בה הרבה תמרים, ולכן עושים מזה שכר.

הגמרא מספרת (תענית ט: ובפסחים פח.) עולא הזדמן לבבל וראה שמוכרים סל מלא תמרים בזוו אחד.

תמה עולא ואמר: יש להם לבבליים אוכל כל כך בזול, סלסלה של תמרים בזוו והם לא עוסקים בתורה?! והרי יש להם מזונות בזול ובלא טורח.

בלילה, צערוהו התמרים שאכל ביום. כי התמרים משלשלים וגורמים לכאבי בטן.

אמר עולא בהערכה: סלסלה מלאה סכינים בזוו, כי היו התמרים מצערין אותו כסכינים הדוקרים את הגוף, ואם כן, היות וזולים הם, אוכלים מהם הרבה, וסובלים כאבים, ובכל זאת הבבליים עוסקים בתורה?

אם כן מבואר בגמרא שהיה הרבה תמרים בבבל, לכן היו עושים מהם שכר.

אומר הרב משה מרדכי שולזינגר זצ"ל אם נשאל אדם מהרחוב מדוע יש הרבה תמרים בבבל? התשובה מן הסתם תהיה, כי משרד

החקלאות העירקי, החליט לנטוע הרבה תמרים, כי יש בזה צורך כלכלי, ועוד סיבות כהנה וכהנה.

ומה באמת הסיבה האמיתית?

התשובה לזה כתובה בירושלמי (תענית בפרק רביעי כ"ח). כתוב שם שארבעים שנה לפני שישראל גלו לבבל, בחורבן בית ראשון, כשעוד היינו בארצנו, כשאף אחד לא חלם בכלל שנהיה בבבל, כבר אז נטעו תמרים שם בבבל.

מפני שישראל עתידים לגלות לבבל בעוד ארבעים שנה, וצריכים ללמוד תורה, והמתיקות מרגלת את הלשון לתורה, דהיינו שאם אוכלים דברים מתוקים והלשון נהיית יותר מתוקה, לומדים יותר טוב. לכך הקב"ה נתן עצה בלבו של שר החקלאות העירקי, שארבעים שנה קודם החורבן יתן תקציב גדול לנטיעת עצי דקל בכל רחבי עירק...

כי כל הבריאה מסתובבת סביב התורה.

רבי משה פיינשטיין זצ"ל היה אומר בשם הרב מבריסק זצ"ל כתוב ביונה פרק א פסוקים ד ה יב) "וַיְהִי סֶעַר גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֲנִיָּה חֹשֶׁבֶת לְהִשָּׁבֵר: וַיִּירָאוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעְקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אָנֹכִי כִּי בְשָׁלִי הַסֶּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם"

ולכאורה זה לא מובן, אמנם גם יונה הנביא עובר עתה עבירה הוא בורח מלפני ה', אבל הרי כולם היו שם עובדי כוכבים ומזלות, ואם כן הלא יתכן שהסער הוא בשלהם ולמה אומר יונה הנביא כי יודע אני כי בשלי הסער הגדול הזה?

רואים מזה אמר הרב מבריסק, שכל מה שנעשה בעולם הוא מסביב לבני תורה, אם האניה חשבה להשבר, אין זה דוקא מפני שהגוים חוטאים, אלא בגלל החטאים של הבני תורה, אם יש בעולם צרות, הרי זה בעיקר מפני שתובעים מהבני תורה.

אנו אומרים בהגדה של פסח: "ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים".

ידועה קושית העולם, הרי בנוהג שבעולם מאז ומתמיד, שממלכות גדולות מאוד נפלו בסופו של דבר, כגון בדורנו רוסיא החזקה נפלה, ובודאי שמצרים היתה נופלת, וכדרכו של עולם שחלים בו שינויים ותמורות, אם כן מנין שאם הקב"ה לא היה מוציאנו ממצרים עדיין היינו משועבדים שם?

רבי משולם דוד הלוי סולובייציק זצ"ל בספר מאורי המועדים, ביאר בזה ביאור נפלא, לפמש"כ הרמב"ם בהקדמה הנ"ל, שכל השינויים שנעשו בעולם הכל בשביל ישראל שיעסקו בתורה, או כדי לעוררם ואפילו שאין אנו מבינים איך זה, אבל ככה זה.

ולפ"ו ביאר, שאם אכן עם ישראל היה נשאר במצרים, לא היו כלל שינויים בעולם, דאין צורך לעם ישראל בכך, וכשאין לעם ישראל צורך בכך, לא נעשים שום שינויים, ושום ממלכה אדירה לא תיפול.

וכל מה שראינו שינויים שהיו בהיסטוריה, זהו רק אחרי שעם ישראל יצאו ממצרים, רק אז יש סיבה לשינויים הללו, דכל העולם כולו מסתובב סביב עם ישראל, והכל לצורך ישראל שיעסקו בתורה, או כדי שיקחו מזה מוסר וכדומה.

*

הגמרא (עבודה זרה מ:) מספרת: פעם אחת חש רבי במעיו, אמר כלום יש אדם שיודע אם יין תפוחים של עובדי כוכבים אסור או מותר?

אמר לפניו ר' ישמעאל בן רבי יוסי, פעם אחת חש אבא במעיו והביאו לו יין תפוחים של עובדי כוכבים של ע' שנה ושתה ונתרפא.

בדקו ומצאו עובד כוכבים אחד, שהיה לו שלש מאות גרבי יין של תפוחים של ע' שנה ושתה רבי ונתרפא.

אמר: ברוך המקום שמסר עולמו לשומרים.

אומר רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל, גוי אחד תושב ארץ ישראל, לקח תפוחים משובחים, עשה מהם שלוש מאות גרבי 'יין תפוחים' שמר עליהם במרתף, העביר אותם לבנו, והבן העביר לנכד, שבעים שנה

שהם נשמרו במרתף כמו אוצר, כדי שככלות שבעים שנה רבנו הקדוש יוכל לשתות מהם כוס אחד בלבד, או שני כוסות מיץ תפוחים ויתרפא, ועל כך אמר רבי, ברוך המקום שמסר עולמו לשומרים.

העולם – הם שומרים בשביל הצדיק, בשביל התורה, ובשביל ישראל שנקראו ראשית.

ולא רק בריאת העולם, אלא קיום העולם תמיד הוא בשביל התורה וישראל.

כי כל הבריאה נבראה בשביל הצדיק, "כי זה כל האדם" כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה.

*

מובא במדרש (שוחר טוב תהלים פרק ל"ד א) "לְדוֹד בְּשָׁנוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לְפָנַי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ".

אמר דוד לפני הקב"ה רבוננו של עולם: כל מה שעשית בעולמך יפה עשית, חוץ מן השטות. מה הנאה בשוטה זה, אדם מהלך בשוק וקורע בגדיו, והתינוקות רצים אחריו ולועגים לו, וכי יש בזה הנאה לפניך?

אמר לו הקב"ה לדוד, על שטות אתה קורא תיגרה!!! חייך שתצטרך לכך.

לאחר שדוד נפרד מיהונתן וברח מפני שאול, נמלט דוד לנוב עיר הכהנים, כדי להתפלל במשכן ליד ארון ברית ה', ולשאול באורים ותומים לאן עליו להמשיך. בנוב, נח דוד מעמל הדרך, ואחימלך בן אחיטוב, שהיה הכהן הגדול ונינו של עלי הכהן, נתן לו לחם מלחם הפנים צידה לדרך, כי היה זה פיקוח נפש שאחזו בולמוס ולא היה לחם אחר חולין, וכן נתן לו את חרבו של גולית.

כמ"ש בספר שמואל (א כב ב-יא) וַיָּבֵא דָּוִד נֶבֶחַ אֶל אַחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיַּחְרַד אַחִימֶלֶךְ לְקִרְאֵת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ מִדַּוְעַת אַתָּה לְבָדֶךָ וַאִישׁ אֵין אִתְּךָ: וַיִּתֵּן לוֹ הַכֹּהֵן קֶדֶשׁ כִּי לֹא הָיָה שֵׁם לָחֶם כִּי אִם לָחֶם הַפָּנִים הַמְּוֹסְרִים מִלְּפָנַי יי' לְשׁוֹם לָחֶם חֶם בְּיָוִם הַלְקָחוּ: וְשֵׁם אִישׁ מֵעֲבָדֵי שָׂאוּל בְּיָוִם הַהוּא נֶעְצָר לְפָנַי יי' וְשָׁמוּ דָּאֵג הָאֲדָמִי אֲבִיר הָרָעִים אֲשֶׁר לְשָׂאוּל:

וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַחִימֶלֶךְ וַאֲיִן יֵשׁ פֹּה תַחַת יָדְךָ חֲנִיית אוֹ חֶרֶב כִּי גַם חֶרֶבִי
וְגַם כְּלִי לֹא לְקַחְתִּי בְיָדִי כִּי הָיָה דְבַר הַמֶּלֶךְ נְחוּץ: וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב
גְּלִית הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר הַכִּיתָ בְּעַמְקֵי הָאֵלֶּה הִנֵּה הִיא לוֹטָה בְּשִׁמְלֶה אַחֲרֵי
הָאֶפֶוד אִם אַתָּה תִקַּח לָךְ קַח כִּי אֵינְךָ אַחֲרֵת זֹלָתָהּ בְּזֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵינְךָ
כְּמוֹתָ תִגְנֶנָּה לִּי: וַיִּקָּם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוּל וַיָּבֵא אֶל אַכִּישׁ
מֶלֶךְ גֹּת:

לפתע ראה דוד את דואג האדומי, חשש דוד שילשין עליו אצל
שאוול וכמו שאכן כך היה, דואג האדומי הלך להלשין לשאוול, ואז
שלח שאול את אבנר להרוג את נוב עיר הכהנים.

דוד המלך מיהר לברוח לארץ פלשתים לגת, לבקש מקלט אצל
אכיש מלך גת. כמ"ש (שמואל א פרק כא יא) וַיִּקָּם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם
הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוּל וַיָּבֵא אֶל אַכִּישׁ מֶלֶךְ גֹּת:

הגיע דוד לשערי ארמונו של אכיש הוא אבימלך. מיד ראו אותו
שומרי ראשו של המלך, אמרו למלך הנה דוד שהרג את אחינו גלית
עתה נהרגהו. כמ"ש וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי אַכִּישׁ אֵלָיו הֲלוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ
הַלּוֹא לָזֶה יַעֲנֶנּוּ בַמַּחְלוֹת לֵאמֹר הֲכֶּה שְׂאוּל בְּאֶלְפָיו וְדָוִד בְּרִבְבָתָיו:

א"ל אכיש הרי גלית הזמינו להילחם איתו, וכי לא אמר גלית "אם
יוכל להלחם אתי והפני והיינו לך לעבדים ואם אני אוכל לו והפתינו
והיייתם לנו לעבדים ועבדתם אתנו:" (שמואל א יז ט) א"ל שומריו א"כ
עמוד מכסא מלכותך ותן אותו לדוד, כי עוד אמר גלית, אם ינצחוני
ונהיה לו לעבדים, א"כ יהיה איפה דוד, מלך פלשתים וכולנו עבדיו.

שמע דוד את דבריהם ונבהל שעוד מעט יעלה בידם לשכנע את
אכיש להורגו. התחיל דוד מתפלל רבש"ע ענני בשעה זו. א"ל הקב"ה
לדוד מה אתה מבקש? ענה דוד תן לי מעט מהשטות שקראתי עליה
תגר.

מיד שינה דוד טעמו ועשה עצמו כמשוגע, צעק והשתולל, כתב על
שערי הארמון, אכיש מלך גת חייב לי מאה ריבוא שקלי זהב, ואשתו
חייבת לי חמישים ריבוא שקלי זהב.

איתא במפרשים (במדרש כתוב שרק ביתו השתגעה, אבל עיין רד"ק ומצודת דוד ורלב"ג ועוד, שדייקו שגם אשתו היתה משוגעת, ממה שאמר אכיש לשון רבים חסר משוגעים אני) שאשתו וביתו של אכיש היו משוגעות חסרות דעה, והיו צועקות ומשתטות בפנים הארמון, ודוד צועק ומשתטה מחוץ לארמון.

כמ"ש: וַיֵּשׂם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּלִבּוֹ וַיֵּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ גֹּת: וַיִּשְׁנֶה אֶת טַעְמוֹ בְּעֵינָיִהֶם וַיִּתְהַלֵּל בְּיָדָם וַיְתֹוּ עַל דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיִּזְרַד רִירוֹ אֶל זִקְנוֹ:

א"ל אכיש וכי זה דוד המלך? זה משוגע!!! תגרשוהו אותו מכאן. כמ"ש וַיֵּאמֶר אָכִישׁ אֶל עֶבְדָּיו הֲנֵה תֵּרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לְמָה תִּבְיְאוּ אֹתוֹ אֵלַי: חָסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי כִּי הִבַּאתֶם אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלַי הֲזֶה יָבֹוא אֶל בֵּיתִי:

מיד גרשו את דוד המלך, כמ"ש (שמואל א כב א) "וַיִּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמְלֹט אֶל מְעַרַת עֲדָלָם".

בדרשה שנשא רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל אמר: אני תמיד מתפעל מחדש מדברי המדרש הנ"ל.

מה היה שם? תפסו את דוד המלך, אתם יודעים איזו מציאה היתה זו עבורם? להבדיל אלף אלפי הבדלות את 'סדאם חוסיין' הזה שליט עיראק הרי מחפשים כעת (בעת אמירת הדרשה עדיין היה חי) והנה מביאים אותו לחיילי אמריקה שמחפשים אותו, זה סדאם, ואז מבחינים שהוא מדבר שטויות, יורק ועושה מעשים של משוגע, מה אכפת לי? משוגע, בריא, סוף סוף תפסנו את סדאם, הם הרי נותנים על כך מיליון דולר.

ושם במלוכה של אכיש מלך גת, מצאו את דוד המלך ע"ה הביאוהו לאכיש מלך גת, הנה המבוקש, החסר משוגעים אנכי? אמר אכיש שילך 'משוגער' וכך ניצל דוד המלך ע"ה.

בלשכת הגיוס, חייל שעושה את עצמו משוגע כדי להיפטר מהשרות הצבאי, לא כל כך מהר מוותרים לו, בוחנים אותו, רגע אתה משוגע? בוא בוא נראה, תשב פה קצת, וכך מבחינים האם הוא באמת משוגע או שעושה את עצמו.

והנה שם תפסו את דוד המלך, ולא העמיקו הרבה, לא בדקו לא בחנו, המלך שלח אותו לנפשו. לכאורה אכיש הוא המשוגע האמיתי לא דוד המלך ע"ה מה אתה עוזב אותו?!!! קח אותו למרתפי השב"כ שיבדקו אם אכן מדובר במשוגע או במתחזה.

האמת שאכיש לא היה משוגע כלל, אלא הוא כמעט השתגע, מה יש?

מספרים חז"ל האישה שלו ל"ע היתה משיגענע, (משוגעת) הבת שלו גם היא נהייתה משיגענע, וכל היום דפקו לו בראש, הבת והאשה, זו רוקדת וזו בוכה, זו צועקת וזו צווחת, אחת מתעוררת והשניה קמה, דופקות לו בראש יום ולילה, כבר לא יכול היה יותר, כמעט התפוצץ.

לא הועילו פסיכולוגים ואפילו לא פסיכיאטרים, ולפתע מביאים לו בן אדם, ומכריזים הנה תפסנו את דוד המלך, כשרק התעורר אצלו חשש שהוא משיגינער, מיד שב לאחוריו ואמר, אני כבר שבע ממשוגעים, תלך מכאן לא מעניין אותי, שיהיה דוד שיהיה מי שיהיה אינני יכול לראות משוגעים.

אומר הרב קרלינשטיין בהתפעלות, מדוע האשה והבת של אכיש השתגעו? מה קרה?

התשובה היא, כדי שיבוא דוד המלך ע"ה וינצל ע"י שעשה עצמו כמשוגע...

הכל בשביל התורה ובשביל ישראל...

*

התורה אומרת: "יֵצֵב גְּבֻלַת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים לב ח) מביא בספר מעיינה של תורה, כל המאורעות המתרחשים אצל אומות העולם, המלחמות והסכסוכים שביניהן, והשינויים החלים בגבולותיהן בעטיים של ישראל הם מתרחשים.

בכל מאורע עולמי יש משהו הנוגע לישראל, השם יתברך מסובב את גלגל ההיסטוריה העולמית, בהתאם לתכניתו ביחס להווה והעתיד של עם ישראל.

בפרשת חוקת התורה מספרת שעם ישראל רצו לעבור דרך ארץ סיחון, ומלך סיחון לא הסכים להם לעבור דרך ארצו, ועם ישראל נלחמו איתו.

התורה אומרת וַיִּכְהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי חָרַב וַיִּירֶשׂ אֶת אֶרְצוֹ מֵאֲרָנָן עַד יַבֵּק עַד בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עָזוּ גְבוּל בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הָעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל עָרֵי הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבוֹן וּבְכָל בְּנֵי־הָאֵלֶּה: כִּי חֶשְׁבוֹן עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרִאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת כָּל אֶרְצוֹ מִיַּדוֹ עַד אֲרָנָן: (במדבר כ"א כ"ד-כ"ו)

מה קרא שם? כל העולם גועש ורועש, חדשות בתקשורת על כך שמלך סיחון רוצה לפתוח במלחמה עם מלך מואב על לא עוול בכפם, וזאת כדי לכבוש את ארץ חשבון, מנסים לדבר על ליבו למנוע את המלחמה המיותרת הזאת, אבל מלך סיחון נכנס לו ג'וק בראש, וממוקד הוא במטרה לכבוש את חשבון.

המלחמה החלה קרבות עקובים מדם יש הרוגים ופצועים משני הצדדים, צבא סיחון מתקדם, וכובש עוד חלק ועוד חלק עד שכבש את חשבון.

המלחמה הסתיימה בניצחון סוחף לסיחון, סוכריות נזרקו על החיילים הגיבורים השבים משדה הקרב, כל הכבוד למלך סיחון המנצח, אין מאושר ממנו בתבל כולו, המנצח הדגול הכובש הגיבור כך הוא הבין וידע וכך הבינו אנשי העולם מדוע לא?

אך מה האמת... חשבון היתה שיכת למלך מואב הראשון והקב"ה רצה לתת את חשבון לעם ישראל, וכיון שאסור לעם ישראל להילחם במואב, צריכים איזה 'מתווך' שיכבוש ממואב את ארצם, ואח"כ עם ישראל יקח ממנו.

מה עושים? הקב"ה מכניס שגעון בראשו של סיחון, שיצא למלחמה לכבוש את חשבון, ואכן כחלוף כמה שבועות הוא הגיע לפיסגה נהיה גיבור המלחמה מתעטר בהצלחות אושר ועושר וכעת כאשר חשבון כבר שייכת לסיחון סיימת את תפקידך, עתה עם ישראל יכולים לבוא וליטלה ממך. ז"ש יצב גבלת עמים למספר בני ישראל.

וכן היה החפץ חיים זצ"ל אומר כל מה שנעשה ומתחדש בעולם אינו אלא לתכלית הזו בלבד בשביל התורה ועם ישראל.

ולכך צריך להתבונן במאורעות העולם אך ורק במבט זה כיצד משתלב הדבר, ומה בא לומר לעם ישראל ולבני התורה.

*

מסופר על סוחר יהודי המתגורר בסין שהחליט ליבא בעצמו סחורות מאירופה, הפליג ויצר קשרים עם יצרנים וספקים, ולפני שובו נסע לראדין לקבל את ברכת החפץ חיים.

הוא הציג את עצמו כסוחר שהגיע מסיין.

סין זה קצה העולם, מה נשמע בסיין? התענין החפץ חיים.

נאנח היהודי, הענינים יגעים, היהודים מפוזרים, אין חינוך יהודי, אין שחיטה כשרה, יש נסיונות קשים בשמירת השבת, השם ירחם.

החפץ חיים לא התפעל וענה, צרתכם צרת רבים בדורנו, בקהלות רבות מאוסטרליה ודרום אפריקה ועד לדרום אמריקה וצפונה, זה המצב, ולשם כך חברתי עבורם את ספרי נדחי ישראל, קח עמך כמה ספרים, תפיץ אותם בסיין, הם מורים איך להחזיק מעמד בתנאים הקשים.

ומה עוד נשמע בסיין? חזר החפץ חיים על שאלתו. תמה היהודי. על מצב היהודים כבר סיפר, על מה יספר עוד. הפטיר, מזה כמה שבועות יצאתי משם... ולפני שהפלגת על מה דברו שם? על מה דיוחו העתונים? שאל החפץ חיים. ענה, הסינים בנו סכר ענק שלצורך בניתו פונה עמק שלם מהתישבות חקלאית, אך הסכר נבנה ברשלנות, ומסת המים הכבירה ערערה אותו, הוא קרס, ומאה אלף סינים טבעו למות...

החפץ חיים הזדעזע, אוי ואבוי, מדת הדין מתוחה עד לסין הגיעה. הרב, תמה היהודי, האם אפשר לשאול שאלה? בודאי! כשספרתי על מצבם העגום של היהודים הגיב הרב בהשלמה, וכשספרתי על טביעתם של אכרים סינים מזדעזע הוא כל כך?

אמר לו החפץ חיים בוורשה היית? בודאי, לראדין מגיעים דרך ורשה, כמה יהודים גרים שם, ומה חלקם באכלוסיה? תמה היהודי, אך ענה, מספרים שכשלוש מאות אלף יהודים מתוך כמליון תושבים, כן אישר החפץ חיים כך אומרים, אמור נא, אלו היית רואה אדם עומד בככר העיר ונואם באידיש, אל מי היית מבין כי הוא פונה?

מה השאלה ליהודים העוברים ושבים. אבל בעצמך אמרת שאינם אלא מיעוט?

חייך, אכן הגויים הם הרוב, אבל אינם מבינים אידיש, אם דיבר באידיש ליהודים דיבר.

כדברייך הנהן החפץ חיים, הלא תבין שטפון הגורף מאה אלף יצורי אנוש, "מי במים" השם ירחם, שפת שמים הוא, אתות ממרום, אך מי מבין אותו, מי יתבונן בו, ומי יזדעזע ממנו? הסינים? הם אינם מבינים שפה זו, אם כן אל מי פנו? למי אותתו?

לנו... אבל אנו בראדין, ומהיכן נדע על האיתות, איך נשמע את הנאום השמימי? לכן הביאוך הנה על מנת שתספר לי על כך...

אם ארע באיזה מקום רעידת אדמה או הצפת נהרות, וכדומה, זה השפה שהקב"ה מדבר איתנו ומאותת לנו כי רק אנחנו מבינים את השפה הזאת.

מיום שקיבל עם ישראל את התורה הוא נעשה אחראי על כל העולם כל מה שקורה בכל מקום בעולם קשור לעם ישראל.

כמ"ש רבותינו בגמרא (יבמות סג.) א"ר אלעזר בר אבינא: אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, שנאמר: הַכְרַתִּי גוֹיִם נִשְׁמוּ פְּנוֹתָם הַחֲרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלֵי עוֹבֵר נִצְדּוּ עֲרִיָּהֶם מִבְּלֵי אִישׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב: וכתוב: אֲמַרְתִּי אֶךְ תִּירָאִי אוֹתִי תִקְחִי מוֹסֵר (צפניה ג ו-ז).

ועל זה אומרים בסליחות 'אשמנו מכל עם' והלא יפלא וכי אפשר לומר מילים כאלו!!! וכי עם ישראל גרוע יותר מכל האומות, אשר אפילו המתורבתים שבהם הוכיחו עצמם שהם גרועים מחייתו ארץ חלילה, וכי אפשר לומר כן?

אלא הכונה 'אשמנו' שאנו אחראים ונושאים באשמה יותר מכל עם אחר, משום שהעולם עומד על עם ישראל, ככתוב בראשית, ברא בשביל ישראל שנקראו ראשית.

אנו חושבים שהעולם הוא עולם גדול, ויש בו גם כמה בני תורה, מחשבה זו אינה נכונה, כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה, וכלשון רבנו יונה בפירושו לאבות (פ"ג מי"ד) על דברי המשנה "חביבין ישראל שנתן להם פלי חמדה. חבה יתרה נודעת להם שנתן להם פלי חמדה שבו נברא העולם, שנאמר (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם, תורת אל תעזבו:

וז"ל: "חביבין ישראל שנתן להם פלי חמדה" – שבו נברא העולם זאת התורה שכל העולם נברא בה. ושכל הנבראים לא נבראו אלא כדי לקיימה. וכל הדברים אשר תחת השמים כלם סבה לסבה לצרכי משמשי התורה. משל ליוצר כלי אומנותו ובו עושה כל מלאכתו כך התורה כליו של הקדוש ברוך הוא ובו נברא כל העולם כלו:

כל העולם כולו, כל הנבראים בעולם, סיבה אחת ויחידה יש להם, להיות משמשים ללומדי התורה, לכך הם נבראו...

*

ישנם סכלים וטפשים ששואלים בשביל מה צריך את בני התורה בחורי הישיבות ואברכי הכוללים שעוסקים בתורה, מה הם תורמים לעולם, אם יצאו מהם רבנים או דיינים ניחא, אבל אלו שיושבים ולומדים כדי ללמוד, ולא לשום מטרה אחרת, ואין להם שום מחשבה לקבל משרה תורנית כל שהיא, מה יצא מהם?

ופעמים יש גם אדם שלומד תורה שמתגנב בלבו המחשבות הללו... צריך לשנן זאת היטב היטב... הקב"ה ברא את העולם, את כל היקום הכל בכל מכל כל, אך ורק למטרה אחת, והיא, שתשב בכולל ותלמד תורה, וזו היא התכלית של העולם הזה, ושל כל העולמות כולם העליונים והתחתונים, הכל נברא בשביל ישראל שיעסקו בתורה.

וסיפר אחד מהתלמידי חכמים הגדולים, שרבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל היה מספר, שנכנס אליו ראש ישיבה אחד מארצות הברית,

ואמרתי לו (מספר הגר"י אברמסקי) פה ליד השולחן יושב יהודי יומם ולילה עשרות שנים קוראים לו 'אברמסקי'... ומה הוא עושה כל היום וכל הלילה?

הוא לומד גמרא רש"י ותוס'. ועוד פעם ועוד פעם, ועוד פעם, ובסבלנות הוא חוזר עוד פעם ומשנן עוד פעם, שמונה פעמים, שתיים עשרה פעמים, ולפעמים יותר.

ואחרי שנדמה לו שהוא יודע את הגמרא, הוא פותח את הרמב"ם, הוא רוצה לראות איך הרמב"ם מסביר את הגמרא, ונדמה לו שיש פה קושיא, יש פה סתירה, יש צריך עיון, אז מה הוא עושה? הוא שוב חוזר על הגמרא, ושוב חוזר על הרמב"ם, והוא מתפלל לקב"ה, שיאיר לו את העיניים, הוא מבקש מהקב"ה שיתן לו סיעתא דשמיא, יותר מהס"ד שצריך רוטשילד בשביל להרויח את המיליארדים שלו.

והקב"ה הוא אב רחום וחנון, ויש לו כבר מהלך, יש לו כבר דרך איך פירש הרמב"ם את הסוגיה, והוא כותב והוא מדפיס ולומד ולומד... ולומד...

והנה באים ומספרים לו שיש אנשים שעושים דברים יותר גדולים מזה, משקיעים בפרוייקטים בונים קריות ואז 'אברמסקי' חושב לעצמו מה הערך שלי לעומת אלה שבונים קריות (ומסתבר שכוונתו כלפי הזיכוי הרבים לבנות ולא מצד העוה"ז) והמצב רוח נהיה קצת ירוד, ומה הוא עושה הוא פותח את הסידור, עד שמגיע למנחה של שבת, ושם יש פרקי אבות, ומגיע לפרק שני, אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים אחת, ורבי אליעזר בן הורקנוס בכף שניה הוא מכריע את כולם. ואם כל חכמי ישראל ור"א בן הורקנוס בכף מאזנים אחת, ור' אלעזר בן ערך בכף שניה הוא מכריע את כולם.

אז 'אברמסקי' שואל בשביל מה התנא של המשנה כותב את זה, איזה לימוד יש פה, חלילה מלחשוב שהתנא מגיע לומר, מי יותר גדול בלי שום תועלת, עד שהקב"ה האיר לי את העיניים, ואני יודע מה כתוב במשנה: במשנה הזו כתוב שאיכות יותר גדולה מכמות.

ואז 'אברמסקי' חוזר לשלוות הנפש, הם אמנם בונים קריות, אבל הוא לומד דף גמ', איכות יותר גדולה מכמות!!! וכשאתה לומד אתה

בונה בעוה"ז ובעוה"ב, אפילו שאתה לא רואה, אתה מחזיק את כל העולם בכח הלימוד שלך, התורה היא החיים שלנו, כי הם חיינו ואורך ימינו, הלומד הוא המאושר הכי גדול, כיון שהוא מדובק בקב"ה.

*

שנים אחדות טרם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, האימפריה הרוסית דאו שלטה על פולניה, וכדי שיוכלו להעביר במהירות ויעילות חטיבות צבאיות לפולין המתמרדת, ועל מנת לאפשר לצאר הקיסר הרוסי שליטה איתנה במרחבי האימפריה, מאימת הקומוניסטים שהחלו אז לשאת ראש, סללו קו רכבת בין פטרבורג לורשה.

רכבת זו היתה חונה באחת מתחנותיה סמוך לעיירה וולוז'ין הקטנה וממילא אף נתקצרה להם הדרך לבני הישיבות, שרצו לבוא בשערי הישיבה הגדולה המפורסמת שבעיירה.

עיירת וולוז'ין היתה שרועה בצדי דרכים, והדרכים שהובילו אליה היו צרים, רפופים ומשובשים, וטירדה מרובה היתה צפויה בימי קדם למי שרצה לבוא בשעריה.

ומשנסלל קו הרכבת, רווח להם לבני הישיבה, באחת נחסך מהם טלטול הדרכים הכבד.

באחד הימים נסעו בה ר' חיים הלוי, ובנו ר' וועלוו"ל יחד עם ר' ברוך בר תלמידו המובהק, בדרכם לוולוז'ין.

ר' ברוך בר נזכר אותה שעה בגמרא הנ"ל (ע"ז ב.) והכריז תמיהתו באזני רבו וכי לעתיד לבוא יטענו הצאר הרוסי שכל מה שסלל את פסי הרכבת הללו זה רק עבורינו, שלא נתכוין אלא לסלול דרך לישיבת וולוז'ין, אתמהה והן בעולם האמת עסקינן? ובשעה של עמידה לפני הקב"ה, מהיכן איפוא העוז ונחישות המצח לענות טענה שקרית שכזו?

רמז ר' חיים לבנו ר' יצחק זאב, והלה השיב מניה וביה, כדברי האמת שנתבררו לפנינו, אדרבא היא הנותנת, בעולם הזה כלל לא היה עולה על דעתו של הצאר הרוסי לטעון טענת הבל שכזו, דוקא בעולם

האמת שם תתגלה האמת במערומיה, שם יבין שמסילותיו לא נועדו לשרת את חייליו, ולא להגן על שלטונו מאימת התקוממות המדינות הכפופות לו, ואפשר עוד שמסילות אלו סופן שאף לא יועילו לו לצאר לשרתו במטרתו שם.

בעולם האמת אכן יתברר לו, שהיעד המוכרז לנתיב הרכבת זו, המטרה האמיתית המתוכנת לה מהשמים, אכן היתה נסיעתנו אנו, ובצדק ידרוש ויבקש חלק בעמל תורתנו...

כמו כן מסופר שכאשר נסללה לפני שנים רבות המסילה הטרנס סיבירית שנבנתה בדם ועמל במשך עשרות שנים, ע"י הצארים של רוסיה, סכומים עצומים הושקעו בבניית המסילה, שחצתה את כל ערבות סיביר, ממוסקבה עד וולדיבוסטוק השוכנת מול חופי יפן במזרח הרחוק, מרחק של כעשרת אלפים ק"מ.

סיפור סלילתה של מסלת הברזל הטרנס-סיבירית נחשבה כאחד מהשגי הטכנולוגיה הגדולים ביותר שבהם התפארה ברית-המועצות, היה ספור מאלף בפני עצמו.

תחילתה נעוצה עוד בימי שלטונם של הצארים לבית רומנוב והיא התפרשה על פני עשרות שנים בתנאים על-אנושיים של הכפור הסבירי האיום במדברות הקפואים, בצוקים שבין הרי אורל הפראיים, ובמעבה יערות, עד שרגל אדם טרם דרכה בהם עד אז-נסללה המסילה.

רבבות רבות של עובדי כפיה אסירי עולם שהוגלו לסיביר, החל מימי הצאר ניקולאי הראשון, הועסקו בעבודה המפרכת, היא תבעה את מחירה לא רק בסכומי כסף אגדיים, אלא אף בחיי אדם.

רבים מן העובדים כרעו ומתו במהלכה, ובפיהם של תושבי סיביר שגור היה, כי המסילה נסללה לא בברזל אלא בדם.

גם לאחר המהפכה המשיך השלטון הקומוניסטי במפעלם של קודמיו הצארים, והוסיף לפתח את המסילה לשפרה ולבנות לה שלוחות חדשות, היה זה מפעל ענקי שבלע את מיטב כחותיה וכספיה של ברית-המועצות מבלי שאיש ידע בדיוק למי ולמה הוא נחוק, וכיצד תשתלם כל ההשקעה העצומה הזאת.

רבים תמה מה ההיגיון בבניית מסילה זו?

התשובה לתמיהה זו, ניתנה כאשר בני ישיבת מיר נמלטו מאירופה הבווערת לחוף מבטחים ביפן, והשתמשו ברכבת הנוסעים על מסילה זו, אז הובן להדיא כי כל המאמץ הגדול וההשקעה העצומה בבניית המסילה, הייתה כדאית, שכן היא שימשה לצורך הצלת ישראל העוסקים בתורה בזמן השואה.

ברכבת זו נסעו עד לוולדיבוסטוק, ומשם המשיכו באוניה, במשך שלשה ימים עד שהגיעו ליפן.

ז"ש חז"ל בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, בשביל ישראל ובשביל התורה שנקראו ראשית, זה היה כל תכלית הבריאה עד עצם היום הזה.

מסופר שלאחר גירוש ספרד התיישבו יהודים רבים בעיר סלוניקי, עד שהפכו להיות בה הכוח המכריע, הנמל היה סגור בשבת, גם הבנקים של הגויים ואף משרדי הממשלה לא עבדו בשבת, וזאת משום שכל היהודים שבתו בשבת, וממילא שבתו חיי המסחר.

הפחה שהיה מושל מטעם השלטון, היה מכבד את היהודים וביותר את חכמיהם, וכשהיה רואה ת"ח קרב ובא, היה קם מפניו מלא קומתו, וכשראו יועציו את הכבוד שהוא רוכש ליהודים, היו חורקים שן.

יום אחד באו ואמרו לפחה, מילא שהעיר שובתת בשבת של היהודים ניחא, אין לנו ברירה, שכן המסחר נתון בידם, אבל מדוע לחלוק להם כבוד ויקר?

אמר להם הפחה ומדוע לא? אמרו לו: הבורא יתעלה השפילם, ואנו נרומם אותם? הלא בזויים הם ושפלים בכל המדינות, הכל מושלים ורודים בהם, ונותנים אותם למרמס וכו'?

א"ל הפחה, מחר אשיב לכם תשובה.

בערב שלח להודיע לכל שריו ויועציו, כי הם מוזמנים מחר בבוקר לטיול בספינתו המלכותית.

באו כולם עם שחר לבושים יפה, ולהתענג על הטיול והאירוח הנפלא.

יצא הפחה עם יועציו אל הסיפון, נשען על המעקה ואמר לשריו ויועציו.

ראו נא שמים מעל, ותהום רובצת תחת, ים משתרע עד לאופק, ובים כרישים ודגים טורפים, מה חוצץ בינינו? כמה קרשים הקרויים ספינה, ואם ח"ו תטבע הספינה חלילה?

אמרו לו יועציו, מלחים מנוסים מנווטים את הספינה.

שאל אותם הפחה האם אתם מכירים אותם? אני רוצה לראות את המלחים שביטחוננו נתון בידם...

פנה וירד הפחה עם יועציו לבטן האנייה, ואז הגיעו לחדר המכונות, וראו שלושה מלחים עומדים, ומסיקים בגזעי עץ את מנועי הספינה, פניהם לווטות מהחום, וידיהם שחורות מהפיח והפחם.

פנה הפחה ליועציו, לא אוכל להסביר לכן, וכי זה כבוד המלכות שביטחון הפחה ויועציו יהיה נתון בידיים של מלוכלכים כאלו, שחורים מכף רגל עד ראש?

אמר הפחה: רצוני שהמשנה למלך, והיועץ, ושר האוצר יחליפו את שלושת המלחים האלו, שביטחוני יהיה בידיכם ולא ביד הפועלים השחורים האלו.

החווירו שלושתם, אמרו לו לפחה, זו עבודה שטעונה מומחיות רבה, חייבים להכיר כל גלגל, וכל בורג, ואם אנו נעסוק במלאכה זו, כולנו נרד למצולות ים.

א"ל הפחה בחיוך בואו נעלה לסיפון.

ואז כשעלו, אמר להם, דעו לכם, שהעולם כולו דומה לאנייה, וכולנו נוסעים בספינה הזאת, וכל רגע כולנו מצויים בסכנה גדולה בכל רגע, אבל יש בספינה חדר מכונות שהם בתי המדרש של היהודים, יש שם הסקת דודים שזו תפילתם ותורתם, ומסיקי הדודים הם חכמי ישראל, ואם אמנם אנו מתענגים כמו כל יתר נוסעי הספינה על ההפלגה הנעימה, חובה לנו להכיר טובה לאלו שמנווטים את הספינה.

אז הבינו יועציו את התשובה אותה לימדם הפחה.

זה שאמר רש"י "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" בשביל התורה שנקראת ראשית, ובשביל ישראל שנקראו ראשית וכו' וזהו שאמרו חז"ל: כל העולם ניזון בשביל חנינה בני, וחנינה בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת. עי"ש.

פעם בא עשיר לבקר בישיבתו של החפץ חיים בראדין, האורח העשיר נכנס לישיבה, ושומע את קול התורה מהדהד בעוז.

לאחר שיצא, אמר לחפץ חיים, יאמר לי רבנו, מדוע בחורי הישיבה כולם לובשים שחורים וכל הזמן צועקים בקול רעש גדול, אי אפשר ללמוד יותר בלחש? ומלבד זאת מה תכלית חייהם, וממה יתפרנסו?

אמר לו החפץ חיים אמשול לך משל למה הדבר דומה: עשיר זקן הרגיש שקצו קרב, ולא ידע כיצד לבלות את שארית חייו.

יעצו לו אוהביו שירכוש אניה גדולה, ויערוך מסע תענוגים ברחבי העולם, וכך יהנה מכספו, בימים שעוד נותרו לו לחיות.

העשיר שמע שרוצים למכור אניה, הלך לראות, ואכן האנייה תאמה להפליא לדרישותיו, יש בה ארבע קומות, שבהן כל הנאות והבלי העולם הזה, מיטב הטכנולוגיה והשכלולים.

בקומה הרביעית היה חדר האוכל ומשרתים ומלצרים
עומדים לרשותו לשמוע מוצא פיו.

בקומה השלישית, היו חדרים מפוארים ומהודרים.

ירד לקומה השניה, ושם היו מגרשים למשחקים ועוד מיני
שעשועים.

לאחר מכן רצה לרדת לקומה הראשונה, אך אנשי השרות
ניסו לשכנע אותו שלא לעשות זאת, משום ששם הכל שחור
ומפוח, רעש מחריש אזנים ממנועים ענקים, וממנופים
מפלצתיים, שם כל הטכנאים והעובדים מפוחמים ומושחרים
מהשמן והדלק.

אבל האיש התעקש, הרי אני קונה ארבע קומות, ולא
שלוש, רוצה אני לראות ולבקר הכל.

כשראה את הקומה הראשונה, חשכו עיניו, אכן רעש אדיר
נשמע מהמנועים, הכל שחור מפחם ושמנוני...

אמר להם: וכי אתם רוצים לשקר ולשטות בי, שלוש קומות
מפארות, וכאן הכל שחור ורועש!!!

אמרו לו מה לעשות, שבלי הקומה הזו האניה לא תזוז
ממקומה, מבלעדי השחור והרעש הזה, כל האניה תהיה כמו
גוש אבן בלי לנוע.

זה המשל.

והנמשל, הוא התשובה לשאלתך, אמר החפץ חיים לעשיר,
בלי 'השחור' 'והרעש' מה שאתה רואה ושומע כאן בישיבה,
העולם לא יעמוד אפילו רגע אחד, וכאן זה עץ החיים המחזיק
את כל העולם ואותך ביניהם...

מעלת לימוד התורה ביחס לשאר המצוות

אמרו חז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א): על המשנה "ותלמוד תורה כנגד כולם" כל מצוותיה של תורה, אינן שוות לדבר אחד של תורה. ובאר הגר"א דהיינו למילה אחת של תורה. דהיינו שכל המצוות ביחד לא שוות ללימוד התורה.

וכך כתב הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פרק ג הלכה ג). אין לך מצוה בכל המצוות כולן, שהיא שקולה כנגד תלמוד תורה, אלא תלמוד תורה שקול כנגד כל המצוות כולן.

מעלת לימוד התורה בשבת

כתב המקובל החסיד הרב רחמים שרים זצ"ל תלמידו של גאון המקובלים בירושלים הרב שאול חיים דוויק הכהן זיע"א בספרו שערי דרך החיים (ח"ג סימן קצה) וז"ל ושמענו מפי הרב יוסף חיים (הבן איש חי) שהלומד בשבת עולה י"ז אלף פעמים על החול מפי מגידי אמת עכ"ד.

וכתב בספר שיבת ציון (ח"ב רלג, להרה"ג בן ציון מוצפי שליט"א): א"ל מו"א המקובל רבי סלמן מוצפי זצ"ל שצריך לומר י"ז אלף רבוא כי כך שמע מפי חכמי הקבלה שבירושלים (וזאת עפ"י הכתוב בספר עץ חיים למהרח"ו ובתקוני הזהר ועוד)

ואם כן 17 אלף ריבוא הוא מאה שבעים מליון. לפי זה לימוד תורה של שעה אחת בשבת, שווה כמאה שבעים מליון שעות של חול."

ומה שכתב הבן איש חי (שנה ב בהקדמה לפרשת שמות) ששעה אחת בשבת שווה כאלף שעות בחול, אמר לו אביו זצ"ל שהוא לאו דוקא ובדרך הפלגה כתב כן, (כמו שאומרים 'חמץ אפילו באלף לא בטל', ובאמת שגם ביותר מאלף, אינו בטל.)

חוברת זו שהנך אוחז בידך, נקראת בשקיקה על ידי כל שכבות הציבור, ורבים מוסרים מהם דרשות לציבור. ויש ביקוש להגדיל את התפוצה, כי אין הקומץ משיביע את הארי.

בסכום של 100 ₪ ניתן להדפיס כ-40 חוברות והנך שותף בזיכוי הרבים. של מאות שעות של לימוד תורה בשבת קודש, והכל יהיה נזקף לזכותך.

להקדשת חוברות

עם הנצחה לעילוי נשמת או לברכה

במחיר עלות ניתן להתקשר 054-8428679